

ting, der stod i regeringsgrundlaget. Men der var én ting, vi var glade for eller imponerede af, og det var løftet om at udvide valgretten for danskere, der bor i udlandet.

Vi var godt klar over, at de 12 år, som man lagde op til i regeringsgrundlaget, nok ikke var muligt, for det forudsatte en ret stor boksning med grundlovens § 29, men vi havde dog alligevel ikke ventet, at resultatet ville blive det her forslag med 2 år som den yderste grænse, man kunne strække sig til. Vi mener, at det er meget forpjuksket og meget skuffende, at man ikke har kunnet komme længere end til de 2 år.

Vi har i mange år fra Det Radikale Venstres side været bekymret over de mange klager og de mange fortvivlede mennesker rundtomkring i verden, som får de mest mærkværdige afgørelser fra Valgretsnævnet om, at de ikke kan få lov at beholde deres valgret.

Grundlovens § 29 er jo, som hr. Aage Frandsen fortalte, et mesterstykke i uklarhed. Derfor kan den virkelig fortolkes, og det er den sandelig også blevet. Der er en lang, lang række dispensationer, som gør, at folk kan bevare deres valgret, på trods af at de overhovedet ikke har bopæl i riget, som der står i grundloven at de skal have.

De unge mennesker, der rejser ud for at tage en uddannelse, kan bevare deres valgret i adskillige år, men de unge mennesker, der flytter til Malmø og bosætter sig der og hver eneste dag pendler frem og tilbage mellem København og Malmø, som har deres arbejde i København og betaler deres skat i Danmark, kan ikke bevare deres valgret. Det er uforståeligt for folk, at det er sådan, og det bliver værre og værre, jo bedre samfærdselsmidlerne udvikler sig og jo mere kommunikation, der foregår.

Den lange, lange række af dispensationer giver mange anledninger til uklarheder, og det fremgår også helt tydeligt af lovforslagets bemærkninger. For halvandet år siden skiftede Valgretsnævnet de 12 års maksimumsgrænse ud med 8 år, og så kan man spørge, når vi nu får sådan en 2-års-grænse, hvor folk under alle omstændigheder kan bevare valgretten uden at give yderligere forklaring, om dette er en forbedring.

Det er det jo umiddelbart for dem, der kun skal være ude i kort tid, men på det her felt med at rejse udenlands er det altså i mindre end i en valgperiode, at man kan bevare valgretten. Så sandsynligheden for, at man overhovedet får brug for denne udvidede valgret, er sandelig

ikke ret stor. Derfor vil det forslag, der er fremsat her, ikke blive opfattet som noget stort håndslag til udedanskerne.

Betænkningen, som ligger til grund, og de bemærkninger, der er i lovforslaget, er overordentlig restriktive. De er oven i købet så restriktive, at der er kastet fuldstændig lys over, at den hidtidige praksis med de mange dispensationer for forskellige grupper af danskere, der rejser til udlandet, i virkeligheden også er grundlovsstridige.

Derfor vil jeg gerne spørge indenrigsministeren, når han skal svare, om regeringen er sindet at begynde at gennemgå hele den praksis, man har haft i flere årtier, med at give forskellige danskere, der er i udlandet, mulighed for at bevare deres valgret. Det er, hvis de f.eks. har et dårligt helbred, hvis de skal på et uddannelsesophold, eller hvis de f.eks. er ansat i et udenlandsk firma med en dansk filial, men stadig væk er ansat i en underafdeling af den danske filial, når de er i udlandet. Det er alle disse mange dispensationer, som forekommer virkelig mærkværdige for folk, der mødes i udlandet. Danskere med forskellige ansættelsesforhold kan simpelt hen ikke forstå, hvorfor vi kommer til sådan nogle afgørelser.

Jeg vil gerne spørge ministeren, om regeringen er sindet at gennemgå disse forskellige praksiseksempler og beskrive, om de også vil være i modstrid med grundloven.

Kl. 15.10

Så derfor er mit bud, at utilfredsheden med grundlovens § 29 og den måde, den bliver forvaltet på, fortolket på, ikke vil forstumme. Der er ca. 100.000 danskere rundtomkring i verden, som gerne vil kunne stemme. De kan ikke.

Danmark har en europæisk særstilling, ligesom på mange andre områder efterhånden, og det har vi også her. Det er kun Irland og Danmark, der stadig væk har bopælskrav som restriktion for udførelse af valgretten.

For et par måneder siden kunne man i danske aviser se en annonce indrykket af den italienske stat, hvor man opfordrede alle italienske statsborgere, der boede i Danmark, til at melde sig på den italienske ambassade og bede om at få udleveret deres valgkort, for nu skulle de stemme til det italienske parlament. Sådan nogle ordninger er der andre lande der har kunnet finde ud af. Det burde vi også kunne.

Det er en demokratisk umyndiggørelse af en stor befolkningsgruppe, men det er på den anden side helt klart, at vi ikke kan få løst dette